

Elektromágnesség (emelt) gyakorlat

2. zárthelyi dolgozat 2018. május 14.

A feladatok megoldásához csak író- és rajzeszköz, valamint zsebszámológép használható!

1. a oldalhosszúságú négyzet alakú vezetőkeretben I áram folyik. Határozd meg a mágneses indukcióvektor nagyságát a négyzet középpontján átmenő, a négyzet síkjára merőleges egyenes tetszőleges pontjában!

Segítség: A Biot-Savart törvény alakja

$$\mathbf{B}(\mathbf{r}) = \frac{\mu I}{4\pi} \int \frac{d\mathbf{r}' \times (\mathbf{r} - \mathbf{r}')}{|\mathbf{r} - \mathbf{r}'|^3}$$

2. Egymással párhuzamos homogén E elektromos és B mágneses térben mozog egy m tömegű, Q töltésű részecske. Indítsuk el a részecskét v nagyságú és a terekre merőleges irányú sebességgel. Milyen messze lesz a részecske az indulási pontjától $\frac{m\pi}{QB}$ idő múlva?

Segítség: Ne csinálj Lorentz-transzformációt!

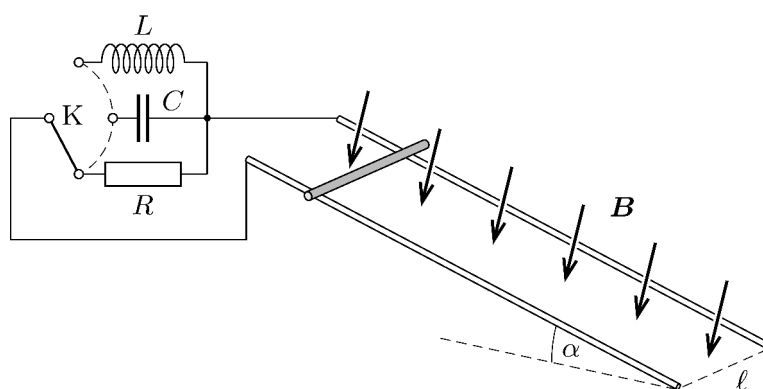
3. Egy $l=1$ m hosszúságú, egyenletesen szűkülő átmérőjű, körkeresztmetszetű üvegcsőbe higanyt töltünk. A csónka kúp alakú cső két végén lévő, s a higanyal érintkező rézelektrodák közé 1 V feszültségű áramforrást kapcsolunk. Mekkora a rendszeren átfolyó áram erőssége, ha a cső alsó átmérője $d=0,8$ cm, a felső átmérője $D=1$ cm? A higany fajlagos ellenállása $\rho=0,958 \Omega \text{ mm}^2/\text{m}$.

Segítség: Először paraméteresen számolj, és a végén helyettesítsd be a numerikus értékeket!

4. A homogén, $\mathbf{B}$ indukciójú mágneses mező merőleges az l nyomtávú, lejtős sínpárra, amely a vízszintessel α szöget zár be. A hosszú sínpáron súrlódásmentesen mozog egy m tömegű rúd. A rúd és a sínpár alkotta áramkört egy L önindukciós együtthatójú tekercsel zárjuk le (a képen a kapcsoló a felső állásban van).

a) Hogyan mozog a nyugalomból induló rúd? Add meg az elmozdulás idő függvényt!

b) Mekkora erőt kell kifejtenünk, ha a rudat állandó a gyorsulással mozgatjuk lefelé a sínpáron?

Jó munkát kívánok: Széchenyi Gábor